

Вторник, 10 май 2011 г.

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

Замразяване на активи и разкриване на информация за имущественото състояние на длъжниците при трансгранични случаи

P7_TA(2011)0193

Резолюция на Европейския парламент от 10 май 2011 г. съдържаща препоръки към Комисията относно междинните мерки за замразяване на активи и разкриване на информация за имущественото състояние на длъжниците при трансгранични случаи (2009/2169(INI))

(2012/С 377 Е/01)

Европейският парламент,

- като взе предвид член 225 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид своята резолюция от 25 октомври 2007 г. относно Зелената книга за по-ефективното изпълнение на съдебни решения в Европейския съюз: налагане на заповед върху банкови сметки ⁽¹⁾,
 - като взе предвид своята резолюция от 22 април 2009 г. относно ефективното изпълнение на решенията в Европейския съюз: прозрачна информация за имущественото състояние на длъжниците ⁽²⁾,
 - като взе предвид своята резолюция от 25 ноември 2009 г. относно съобщението на Комисията до Европейския парламент и до Съвета – Пространство на свобода, сигурност и правосъдие за гражданите – Програма от Стокхолм ⁽³⁾,
 - като взе предвид Стокхолмската програма за 2010–2014 г. - Отворена и сигурна Европа в услуга и за защита на гражданите ⁽⁴⁾, приета от Европейския съвет на 10 декември 2009 г. ⁽⁵⁾, и по-конкретно точка 3.4.2 от нея,
 - като взе предвид членове 42 и 48 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси и становището на комисията по икономически и парични въпроси (A7-0147/2011),
- A. като има предвид, че вътрешният пазар представлява най-важното средство на Съюза за насърчаване на растежа след финансовата криза; като има предвид, че за милионите предприятия и граждани, които се възползват от вътрешния пазар и правото да живеят, работят и пътуват в ЕС, е от ключово значение да разполагат с ефективни средства за правна защита, в случай че желаят да предявят иск срещу друг гражданин или предприятие,

⁽¹⁾ ОВ С 263 Е, 16.10.2008 г., стр. 655.⁽²⁾ ОВ С 184 Е, 8.7.2010 г., стр. 7.⁽³⁾ ОВ С 285 Е, 21.10.2010 г., стр. 12.⁽⁴⁾ ОВ С 115, 4.5.2010 г., стр. 1.⁽⁵⁾ Заклучения на Европейски съвет – 10-11 декември 2009 г. – EUCO 6/09.

Вторник, 10 май 2011 г.

- Б. като има предвид, че вътрешният пазар и пространството на свобода, сигурност и правосъдие ще се превърнат в реалност за гражданите и предприятията единствено когато правото на Съюза, по-конкретно в областта на гражданскоправните въпроси, се прилага ефективно, като се започне с транспониране и информационни кампании и се приключи с прилагане и изпълнение,
- В. като има предвид, че настоящото равнище на успешно трансгранично събиране на вземания е изключително ниско, като това се отнася както за активите на физическите лица, така и за тези на предприятия; като има предвид, че описаното положение обезсърчава трансграничната търговия, изпраща до лошите длъжници послание за безнаказаност и спъва икономическите постижения на Съюза,
- Г. като има предвид, че понастоящем цената за трансграничното събиране на вземания в тежест на кредиторите в случаи, при които длъжникът притежава имущество в няколко държави-членки, е твърде висока; като има предвид, че е настъпил моментът за опростяване и ускоряване на процедурата по събиране на вземания,
- Д. като има предвид, че посочените високи разходи оказват негативно въздействие върху разширяването на обхвата на трансграничните заеми, както и на трансграничните търговски сделки, като съставляват значителна пречка за пълното функциониране на вътрешния пазар,
- Е. като има предвид, че трансграничното изпълнение трябва да бъде приоритет за вътрешния пазар и съдилищата трябва да имат възможност за предприемане на бързи действия по замразяването на имуществото на длъжниците или предполагаемите длъжници; като има предвид, че при липса на подобна възможност, недобросъвестните търговци и други лица, които умишлено се опитват да избягат от отговорност, могат да преместят активите си в друга юрисдикция, като по този начин принудят гражданите и малките предприятия, които вече разполагат със съдебно решение, да се обърнат към съдилища на друга държава-членка в опит да си възстановят активите,
- Ж. като има предвид, че е необходима заповед за оповестяване на информация относно имущественото състояние, предвид практическите трудности, които срещат кредиторите при достъпа си до информация за длъжниците от публични и частни източници в трансграничен контекст,
- З. като има предвид, че поисканото в настоящата резолюция законодателно действие следва да се основава на подробни оценки на въздействието, както това беше поискано от Парламента,
- И. като има предвид, че чрез европейския портал за електронно правосъдие следва да се осигури информация относно производството по искове за принудително изпълнение във всяка държава-членка; като има предвид, че сътрудничеството между органите по принудително изпълнение в държавите-членки следва да бъде засилено с цел ускоряване на събирането на вземания;
- Й. като има предвид, че предложените инструменти следва да допълват действащото право и инициативите на Съюза, по-конкретно Директива 2011/7/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 година относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки⁽¹⁾, Регламент (ЕО) 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела⁽²⁾, Регламент (ЕО) 1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година за създаване на процедура за европейска заповед за плащане⁽³⁾, Регламент (ЕО) 861/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 г. за създаване на европейска процедура за искове с малък материален интерес⁽⁴⁾, и европейския портал за електронно правосъдие,
- К. като има предвид, че инструментите следва да са опростени и да избягват забавяне и ненужни разходи; като има предвид, че при необходимост те трябва да са достъпни *ex parte* (едностранно), чрез „ефекта на изненадата“; като има предвид, че правата на длъжниците или предполагаемите длъжници следва да бъдат гарантирани със съответните гаранции, за да се избегне всяка злоупотреба с поисканите мерки,

⁽¹⁾ ОВ L 48, 23.2.2011 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 12, 16.1.2001 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 399, 30.12.2006 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 199, 31.7.2007 г., стр. 1.

Вторник, 10 май 2011 г.

1. Призовава Комисията без забавяне да представи на Парламента, въз основа на член 81, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, законодателни предложения относно мерки за замразяване на активи и оповестяване на информация за имущественото състояние на длъжниците и предполагаемите длъжници при трансгранични случаи, като се придържа към посочените по-долу подробни препоръки;
2. Удостоверява, че тези препоръки зачитат принципа на субсидиарност и основните права на гражданите;
3. Счита, че поисканото предложение не поражда финансови последици за бюджета на Съюза;
4. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция, както и приложените подробни препоръки, на Комисията и на Съвета.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПОДРОБНИ ПРЕПОРЪКИ ПО СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИСКАНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Част 1: Поискани инструменти

Препоръка 1 (относно формата и вида на акта, който да се приеме)

Европейският парламент настоява за следните инструменти: Европейска обезпечителна заповед (ЕОЗ) и Европейска заповед за оповестяване на имущество (ЕЗОИ). Актът следва да бъде приет под формата на регламент на Съюза. Двата инструмента следва да представляват самостоятелни средства за правна защита, които допълват действащите по националното право. Те следва да се прилагат при презгранични спорове.

Част 2: Общи за двата инструмента препоръки

Препоръка 2 (относно компетентния орган, който следва да издава посочената заповед)

Европейският парламент счита, че поисканите инструменти следва да съдържат уеднаквени правила за подсъдност, които да уточняват кой е националният съд, компетентен да издава въпросните заповеди. Посочените уеднаквени правила следва да отчитат факта, че съдът, компетентен по съществото на спора по смисъла на Регламент (ЕО) № 44/2001⁽¹⁾, обикновено е най-подходящият да издаде посочените заповеди. Те следва също така да вземат предвид етапа, до който е достигнало главното производство, в хода на което е поискана заповедта.

Препоръка 3 (относно компетентния да се произнесе по обжалване на заповедите орган)

Европейският парламент счита, че съдът, издал ЕОЗ и ЕЗОИ, следва да разполага с изключителна компетентност да се произнесе по обжалването им, когато това обжалване се отнася до аспекти на заповедта, засягащи ЕС като цяло. Когато жалбата е насочена срещу действието на ЕОЗ в отделна държава-членка, различна от държавата на издаващия съд, правилото може да бъде смекчено, така че да осигурява защита за длъжниците и третите лица, като за компетентни бъдат посочени и съдилищата по местонахождение на имуществото. Основанията за обжалване на заповедите следва да бъдат изчерпателно изброени в поисканите инструменти.

Препоръка 4 (относно стандартната форма на искане за издаване на заповеди и за оповестяване)

Европейският парламент счита, че двете заповеди следва да могат да се поискат чрез стандартизиран многоезичен формуляр, включително чрез европейския портал за електронно правосъдие. Посоченият формуляр следва да бъде възможно най-ясен и разбираем. Съобщението също следва да бъде стандартизирано във връзка с изпълнението на заповедите (напр. в случая на ЕОЗ: отговор на банката до органа по принудителното изпълнение, уведомяване на длъжника и т.н.).

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, 16.1.2001 г., стр. 1).

Вторник, 10 май 2011 г.

Препоръка 5 (относно оповестяването)

Комисията следва да е задължена да оповестява информацията относно прилагането на поисканите инструменти, и по-конкретно относно тяхното използване.

Част 3: Специални препоръки относно Европейската обезпечителна заповед

Препоръка 6 (относно етапа на главното производство, на който може да бъде поискано издаването на въпросната заповед)

Европейският парламент изразява становище, че е от съществено значение възможността за едностранно искане на издаване на ЕОЗ, т.е. без предварително връчване на уведомление на страната, чието имущество е засегнато. Заповедта следва да може да се получи преди, в хода и след приключване на главното производство.

Препоръка 7 (относно средствата, достъпни за кредитора)

Европейският парламент счита, че издаването на ЕОЗ от националния съд следва да бъде по преценка на съда. Тежестта на доказване също така следва да се носи от ищеца, който следва да приведе достатъчно на пръв поглед доказателства (*fumus boni iuris*) и аргументи за неотложност (*periculum in mora*). Тези критерии следва да бъдат преценявани от националните съдилища въз основа на съществуващата практика на Съда на ЕС.

Препоръка 8 (относно минималната информация, която е необходима за издаване на ЕОЗ)

Европейският парламент счита, че следва да бъде достатъчна точната информация относно длъжника или предполагаемия длъжник, а не действителните номера на банкови сметки. Тази информация следва да бъде достатъчна, за да се предотврати объркване в случай на омонимия.

Препоръка 9 (относно привеждането в изпълнение на посочената заповед)

Ако заповедта е получена преди постановяване на съдебното решение, установяващо дълга, както най-често се случва, тя следва да може да бъде приведена в изпълнение в целия ЕС при предприемане на възможно най-малко междинни мерки. От друга страна, ако заповедта е получена след постановяване на съдебното решение, установяващо дълга, тя следва да може да бъде приведена в изпълнение в целия ЕС, без да е необходимо да се предприемат междинни мерки.

Препоръка 10 (относно действието на посочената заповед)

Европейският парламент счита, че действието на ЕОЗ трябва да бъде ограничено до запорирането на банкови сметки и временното замразяване на банкови депозити и не следва да дава на кредитора право на собственост върху имуществото. Допълнително следва да се разгледа въпросът, дали заповедта би могла да обхваща други видове имущество, като например недвижимо имущество или бъдещо имущество (бъдещо вземане или бъдещо наследство).

ЕОЗ следва да бъде насочена срещу не повече от необходимия брой банкови сметки и следва да бъде ограничена до размера на дълга, към който се прибавят съдебните разходи и лихвата. Издаващият съд следва да може да ограничава заповедта по време за всеки отделен случай, като отчете основателността на всеки отделен случай.

Препоръка 11 (относно обработката на ЕОЗ)

Европейският парламент би предпочел да се използва електронна система за предаване, която да свързва издаващия съд с банката, в която са открити банковите сметки, като тази система бъде достъпна чрез европейския портал за електронно правосъдие, но запазва възможността си за разглеждане на всички алтернативи.

Европейският парламент счита, че ЕОЗ следва да задължава банките да изпълняват заповедта незабавно (т.е. в рамките на строго определен срок) и освен това да информират органа по принудителното изпълнение за успешното или неуспешното извършване на запора. Тази обработка следва да бъде в съответствие с действащите правила за защита на данните.

Вторник, 10 май 2011 г.

Европейският парламент призовава настоятелно Комисията да създаде поискания инструмент по начин, който да минимизира разходите от използването му. Като се имат предвид значителните разлики между държавите-членки по отношение на разходите, свързани с банкови запори, следва да се обърне внимание на въпроса, дали поисканият инструмент следва да има за цел хармонизация на тези разходи или дали той следва да предостави решението относно техния размер на държавите-членки. Във всеки случай тези разходи не следва да надвишават даден максимален размер, определен в регламента, те следва да бъдат прозрачни и недискриминационни, да отразяват действителните разходи и да отчитат създаването на единна зона за плащания в евро и факта, че тези процедури следва да бъдат стандартизирани във възможно най-голяма степен.

Европейският парламент призовава да се разгледа в подробности въпросът за това кой да понесе разходите за обработката на ЕОЗ, включително за прегледа на най-добрите практики на национално и регионално равнище.

Препоръка 12 (относно процесуални гаранции за длъжниците и предполагаемите длъжници)

Европейският парламент счита, че поисканият инструмент следва да включва пълен набор от гаранции за длъжниците и предполагаемите длъжници.

А. Когато издаването на ЕОЗ е поискано преди постановяване на съдебното решение, установяващо дълга, условие за издаването на ЕОЗ следва да бъде представянето от ищеца на издаващия съд на обезпечение или други гаранции, за да се обезщети ответникът или трети страни за претърпени вреди. Ответникът следва да има възможност да прекрати действието на ЕОЗ, като представи обезпечение. Държавите-членки следва да гарантират, че тези разпоредби не представляват пречка за достъп на лица с ограничени финансови средства.

Б. Ако ЕОЗ се издаде без уведомление (*ex parte*), ответникът следва да бъде уведомен официално и да получи цялата информация, която е необходима, за да подготви обжалване на заповедта незабавно след изпълнението.

В. Ответникът следва да има право на последващо (*ex post*) обжалване на ЕОЗ. Основанията за обжалването следва да бъдат хармонизирани в поискания инструмент. Също така в инструмента следва да бъде хармонизиран и компетентният орган, който да се произнесе по обжалването.

Г. ЕОЗ следва да бъде свързана с изрично определени срокове. В частност, ако главното производство все още не е образувано, следва да бъде определен срок за това от издаващия съд.

Д. Инструментът следва да отчита надлежно многообразието на практиките на национално равнище по отношение на трудностите, срещани от длъжника, включително съществуващите прагове, под които банковата сметка на физическо лице не може да бъде запорирана. Следователно подобни въпроси следва да се предоставят за разрешаване на законодателството на държавата-членка, в която длъжникът или предполагаемият длъжник пребивава обичайно. За да се увеличи правната сигурност за кредиторите обаче, държавите-членки следва да имат задължение да предават на Комисията информация относно съществуването на подобни изключения, която ще бъде публично оповестена.

Е. В ЕОЗ следва да се посочва, че кредиторът пристъпва към изпълнение на ЕОЗ на свой риск и че може да носи отговорност за обезщетение на длъжника за вредите, претърпени в резултат на принудителните мерки.

Част 4: Специални препоръки относно Европейската заповед за оповестяване на имущество

Препоръка 13 (относно характера на посочената заповед)

Европейският парламент счита, че следва да бъде възможно да се поиска издаването на заповедта най-малко след постановяване на съдебно решение за установяване на дълга. Комисията следва да разгледа въпроса, дали заповедта следва да се предоставя на по-ранен етап от производството, например когато компетентният по делото съд счете, че е налице реална опасност от неизпълнение на съдебното решение, както и какви съответни мерки следва да се предприемат.

Европейският парламент счита освен това, че от всяка държава-членка следва да се изисква да реши кой орган или кои органи са компетентни да издават ЕЗОИ. Определените органи ще могат да издават ЕЗОИ за всеки отделен случай, като отчитат обстоятелствата по всеки отделен случай.

Вторник, 10 май 2011 г.

Препоръка 14 (относно материалния обхват на посочената заповед)

Европейският парламент счита, че по принцип от длъжниците следва да се изисква да оповестяват цялото имущество, което се намира в пространството на свобода, сигурност и правосъдие, с цел на кредитора да се даде възможно най-голям избор на действие.

Препоръка 15 (относно привеждането в изпълнение на посочената заповед)

Европейският парламент счита, че единствено съдът или органът, който е издал ЕЗОИ, следва да може да я променя или отменя. Тази заповед следва да може да бъде приведена в изпълнение в целия ЕС, без да е необходимо да се предприемат междинни мерки.

Препоръка 16 (относно процесуални гаранции за длъжниците и предполагаемите длъжници)

Европейският парламент счита, че поисканият инструмент следва да включва пълен набор от гаранции за длъжниците:

А. Инструментът следва да постигне подходящ баланс между правото на защита на личните данни, гарантирано от Директива 95/46/ЕО и залегнало в Хартата на основните права на Европейския съюз, и ефективното изпълнение на съдебните решения. По-конкретно следва да се създадат гаранции с цел защита на информацията, оповестена в резултат на ЕЗОИ, и предотвратяване на злоупотребата с нея.

Б. В ЕЗОИ следва да се посочва, че кредиторът пристъпва към изпълнението ѝ на свой риск и че може да носи отговорност за обезщетение на длъжника за вредите, претърпени в резултат на оповестяването.

В. Изплащането на дълга в пълен размер трябва да води до незабавна отмяна на ЕЗОИ, включително при едностранно поискване от страна на длъжника, който представя доказателство за погасяването на дълга.

Препоръка 17 (относно санкциите, налагани за неверни изявления в декларацията)

Европейският парламент счита, че поисканият инструмент следва да установи рамка от санкции, налагани за неизпълнение или за неверни изявления, с цел да се постигне ефективно и еднакво изпълнение на заповедта в цялото пространство на свобода, сигурност и правосъдие.
